

Opgave 1

In deze opgave blijven de belastingen buiten beschouwing.

Op 1 januari 2015 kocht Aron Flink een bedrijfspand. Hij liet dat verbouwen tot een bedrijvencentrum. Hij verhuurt hierin ruimtes aan een kapsalon en aan een nagelstudio.

Gegeven is over 2018:

- Voor de aanschaf en de verbouwing heeft Aron een hypothecaire lening afgesloten waarvoor aan het eind van elke maand een vast bedrag van € 1.521 aan interest en aflossing wordt betaald. Op 1 januari 2018 resteert nog een schuld van € 231.863. De interest is 0,3% per maand.
- De verzekeringspremie van het bedrijfspand is € 3.600 per jaar en wordt door Aron op 1 januari 2018 voor het gehele jaar 2018 betaald.
- De overige kosten zijn € 504,41 per maand in 2018.
- Aron ontvangt vooruit op de eerste dag van elk kwartaal van 2018 van beide huurders gezamenlijk een totaalbedrag aan huur van € 7.500 voor drie maanden.

Bij het aflossen van een hypothecaire lening zijn verschillende aflossingssystemen mogelijk:

- met gelijke bedragen
- door middel van annuïteiten
- op het eind van de looptijd in één keer

- 2p 1 Op basis van welk aflossingssysteem wordt bovenstaande hypothecaire lening afgelost? Motiveer het antwoord.
- 3p 2 Bereken het resultaat van Aron over de maand januari 2018. Vermeld of het een voordelig of een nadelig resultaat betreft.

Met betrekking tot zowel de huur als de verzekeringspremie staan op de balans van Aron per 1 februari 2018 transitorische posten (overlopende posten).

- 4p 3 Welke transitorische posten die hierop betrekking hebben staan op de balans van Aron per 1 februari 2018?
Geef de namen van deze posten, de balanskant (debet of credit) waarop deze posten staan en de grootte van deze posten. *Vul hiertoe de uitwerkbijlage behorende bij deze vraag volledig in.*

uitwerkbijlage

3

betreffende	naam op de balans van de transitorische post	debet/credit	bedrag (inclusief berekening) op de balans per 1 februari 2018
huur			
verzekering			

Opgave 2

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 1 tot en met 4.

In deze opgave blijven de belastingen buiten beschouwing.

Jan Groenland is eigenaar van Green Lunch bv. Green Lunch verkoopt biologische lunchmaaltijden aan consumenten en bedrijven.

Omdat de vraag naar biologische maaltijden in het algemeen al jaren toeneemt, overweegt Jan zijn activiteiten uit te breiden. Jan overweegt per 1 januari 2019 ook biologische avondmaaltijden te maken en te verkopen vanuit hetzelfde pand.

Jan kiest bij een eventuele uitbreiding uit twee opties:

- het onderbrengen van de activiteiten van de avondmaaltijden in de huidige bv: Green Lunch bv
- de activiteiten van de avondmaaltijden onderbrengen in een aparte bv: Green Dinner bv (*zie informatiebron 1*)

Jan kiest voor de tweede optie. Jan beweert dat door de oprichting van Green Dinner bv het risico voor Green Lunch bv lager is.

- 2p 4 Geef een bedrijfseconomische onderbouwing van de bewering van Jan.

Alle volgende vragen van deze opgave gaan alleen over Jans activiteiten rondom de avondmaaltijden van Green Dinner bv.

Jan stelt een liquiditeitsbegroting op over 2019. De oprichting van Green Dinner zal doorgaan als uit de liquiditeitsbegroting over 2019 blijkt dat zowel in het eerste halfjaar als in het tweede halfjaar van 2019 de ontvangsten groter zijn dan de uitgaven.

Uit deze eis blijkt dat Jan aanstuurt op liquide middelen en niet op winst. Dit doet Jan omdat hij van mening is dat voldoende liquide middelen beter zijn voor de continuïteit van de bv dan voldoende winst.

- 2p 5 Geef een onderbouwing van de mening van Jan. Betrek in de onderbouwing zowel de liquide middelen als de winst.

Jan zal op 1 januari 2019 twee investeringen moeten doen:

- een investering in elektrische bezorgscooters voor het bezorgen van de avondmaaltijden en
- een investering in een beginvoorraad ingrediënten voor de avondmaaltijden

De avondmaaltijden kunnen iedere dag tussen 17.30 uur en 20.30 uur worden afgehaald of worden bezorgd.

Een bezorger kan met een elektrische bezorgscooter gemiddeld drie bestellingen per uur bezorgen (= drie ritten per uur). Hierbij wordt ervan uitgegaan dat de avondmaaltijden gelijkmatig tussen 17.30 en 20.30 uur worden bezorgd.

Jan zal in één keer het benodigd aantal elektrische bezorgscooters aanschaffen, waarbij hij wil dat er in 2019 op elke dag altijd voldoende elektrische bezorgscooters zijn om de verwachte bestellingen te kunnen bezorgen.

- 2p **6** Toon aan met een berekening dat Jan op 1 januari 2019 vier elektrische bezorgscooters zal moeten aanschaffen (*zie informatiebron 2*).
- 1p **7** Bereken het totale investeringsbedrag voor deze vier scooters per 1 januari 2019 (*zie informatiebron 3*).

In kwartaal 1 van 2019 zijn er 160 bestellingen per week.

- 2p **8** Toon met een berekening aan dat in kwartaal 1 van 2019 het verwachte aantal te verkopen avondmaaltijden per week 280 is (*zie informatiebron 2*).
- 2p **9** Bereken het verwachte investeringsbedrag in de beginvoorraad ingrediënten op 1 januari 2019 (*zie informatiebron 2 en 3*).

De klanten die de avondmaaltijden afnemen, zullen altijd contant betalen.

- 4p **10** Bereken over het eerste halfjaar van 2019 de verwachte totale ontvangsten uit de verkoop en de bezorging van de avondmaaltijden (*zie informatiebron 2*).

Naast de verwachte investeringsuitgave aan de beginvoorraad ingrediënten op 1 januari 2019 zijn er uitgaven aan inkopen van de ingrediënten gedurende de week. Deze inkopen zullen op de dag van inkoop worden betaald aan de leveranciers.

Naast de eerder genoemde ontvangsten en uitgaven zijn er nog andere gegevens (*zie informatiebron 4*).

- 4p 11 Bereken de verwachte saldi liquide middelen aan het eind van elk halfjaar van 2019. *Vul hiertoe de uitwerkbijlage behorende bij deze vraag volledig in.*

Conclusie

- 2p 12 Zal Jan het plan om vanaf 2019 avondmaaltijden te verkopen, uitvoeren en Green Dinner bv oprichten? Motiveer het antwoord met behulp van de getallen uit de bij vraag 11 ingevulde uitwerkbijlage.

uitwerkbijlage

11

getallen x € 1	eerste halfjaar 2019	tweede halfjaar 2019
verwachte ontvangsten		
ontvangsten uit verkoop en bezorging (vraag 10)	113.162,40
verwachte uitgaven		
investeringen op 1 januari (vraag 7 en 9)	
uitgaven aan inkopen (exclusief de investering)	48.912,50	59.150,00
uitgaven aan elektrische bezorgscooters (exclusief de investering)
uitgaven keukenpersoneel
vergoeding aan Green Lunch bv	<u>.....</u>	<u>.....</u>
totale verwachte uitgaven
ontvangsten minus uitgaven in halfjaar

Berekeningen

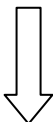
uitgaven aan elektrische bezorgscooters	
uitgaven keukenpersoneel	

Informatiebron 1

Situatie vóór 2019

Jan Groenland

eigenaar van

Green Lunch bv

- verkoop van lunches
- vaste activa: pand, keuken en inventaris

Situatie vanaf 1 januari 2019 (na uitvoering plan)

Jan Groenland

eigenaar van

Green Lunch bv

- verkoop van lunches
- vaste activa: pand, keuken en inventaris

Green Dinner bv

- verkoop en bezorging van avondmaaltijden
- vaste activa: elektrische bezorgscooters
- Green Dinner bv betaalt aan Green Lunch bv een vergoeding voor het gebruikmaken van het pand, de keuken en de inventaris

Informatiebron 2

Verwachtingen met betrekking tot verkoop avondmaaltijden bij Green Dinner bv in 2019

Klanten kunnen bij Green Dinner avondmaaltijden bestellen. Per bestelling kunnen meerdere avondmaaltijden worden besteld. Hiervan is het volgende gegeven.

Aantal bestellingen in een kwartaal in 2019

	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
maandag	15	15	20	20
dinsdag	15	15	20	22
woensdag	20	25	25	27
donderdag	20	25	25	27
vrijdag	25	30	35	35
zaterdag	35	40	40	45
zondag	<u>30</u>	<u>34</u>	<u>35</u>	<u>40</u>
totaal per week	160	184	200	216
totaal per kwartaal	2.080	2.392	2.600	2.808

Verdeling van de dagelijkse bestellingen in afhalen en bezorgen

- gemiddeld wordt 20% van de bestellingen door de klant bij Green Dinner afgehaald.
- gemiddeld wordt 80% van de bestellingen door Green Dinner bij de klant bezorgd.

Aantal avondmaaltijden per bestelling

- gemiddeld bestaat 50% van de bestellingen uit één avondmaaltijd.
- gemiddeld bestaat 30% van de bestellingen uit twee avondmaaltijden.
- gemiddeld bestaat 15% van de bestellingen uit drie avondmaaltijden.
- gemiddeld bestaat 5% van de bestellingen uit vier avondmaaltijden.

Aantal avondmaaltijden per kwartaal

	kwartaal 1	kwartaal 2	kwartaal 3	kwartaal 4
aantal avondmaaltijden	4.186	4.550	4.914

Verkoopprijs van de avondmaaltijden en het bezorgtarief

- De verkoopprijs van een avondmaaltijd is € 11,50. Dit is 184% van de inkoopwaarde van de ingrediënten van de avondmaaltijden.
- Het bezorgtarief is € 2 per bestelling. Als een bestelling uit minimaal twee avondmaaltijden bestaat, wordt er geen bezorgtarief in rekening gebracht.

Informatiebron 3**Investerings per 1 januari 2019****Elektrische bezorgscooters**

- De aanschafwaarde van één elektrische bezorgscooter is € 1.350.
- Per elektrische bezorgscooter wordt ook een box gekocht waar de avondmaaltijden in kunnen. Deze box wordt geïnstalleerd op de scooter. De prijs van één box is € 80 exclusief installatie van € 15.
- De investeringen in de elektrische bezorgscooters en in de boxen worden in januari 2019 betaald.

Beginvoorraad ingrediënten voor de avondmaaltijden

- Op 1 januari 2019 wordt een beginvoorraad ingrediënten aangeschaft ter grootte van wat er in de eerste week van 2019 aan ingrediënten zal worden verbruikt.
- Jan koopt de rest van het jaar aan het einde van iedere dag precies aan voorraad in wat op diezelfde dag is verbruikt.

Inkopen gedurende het jaar voor de avondmaaltijden

In het eerste halfjaar van 2019 wordt € 48.912,50 uitgegeven aan inkopen voor de avondmaaltijden. In het tweede halfjaar van 2019 wordt € 59.150 uitgegeven aan inkopen voor de avondmaaltijden.

Informatiebron 4

Extra gegevens

Elektrische bezorgscooters

- Afschrijvingen: de elektrische bezorgscooters inclusief boxen worden in 3 jaar lineair afgeschreven tot 25% van de totale aanschafwaarde.
- Loon maaltijdbezorgers, elektriciteit, onderhoud en verzekeringen bedragen in totaal € 22.500 per jaar, betaald in gelijke maandelijkse bedragen.

Keukenpersoneel

- Voor het maken van de avondmaaltijden zal iedere dag tussen 15.00 uur en 18.30 uur één extra personeelslid voor de keuken worden ingehuurd. Het te betalen bedrag aan loon is € 15 per uur.
- Er worden 182 dagen per halfjaar avondmaaltijden gemaakt en verkocht.
- Iedere maand wordt hetzelfde bedrag aan loon betaald.

Vergoeding aan Green Lunch bv

- Voor het gebruikmaken van het pand, de keuken en de inventaris wordt iedere maand een vergoeding van € 1.000 betaald aan Green Lunch bv.

Opgave 3

In deze opgave blijven de belastingen buiten beschouwing.

Chanel heeft op 1 augustus 2018 een spaarrekening met een spaarsaldo van € 4.620,88. Ze is niet tevreden over de interestvergoeding en gaat daarom onderzoeken welke optie haar het meeste oplevert. Ze heeft de keuze uit de volgende vier opties.

optie A	een interestvergoeding van 2,4% enkelvoudig per jaar bij de ING-bank
optie B	een interestvergoeding van 0,2% enkelvoudig per maand bij de Rabobank
optie C	een interestvergoeding van 2,4% samengesteld per jaar bij de SNS-bank
optie D	een interestvergoeding van 0,18% samengesteld per maand bij de Triodosbank

- 3p 13 Leg uit, zonder het berekenen van de eindwaarden, dat optie C wat betreft de interestopbrengsten over de komende jaren te prefereren is boven optie A, B en D. *Vul hiertoe de uitwerkbijlage behorende bij deze vraag volledig in.*

Op 1 augustus 2018 zal Chanel € 4.620,88 op haar nieuwe spaarrekening bij de SNS-bank (optie C) storten. De interest wordt bijgeschreven aan het eind van elke periode. Op 1 augustus 2021 zal ze € 1.000 opnemen voor een groot verjaardagsfeest.

- 2p 14 Bereken het verwachte spaarsaldo van haar spaarrekening op 31 juli 2024 na bijschrijving van de interest.

Chanel wil op 1 augustus 2024 een motor kopen. Daarvoor verwacht ze op dat moment € 9.500 nodig te hebben.

- 2p 15 Bereken welk bedrag Chanel op 1 augustus 2018 extra had moeten storten op haar spaarrekening zodat het spaarsaldo op 1 augustus 2024 precies genoeg was om de motor te kunnen kopen.

uitwerkbijlage

13

optie	uitleg
C is te prefereren boven A.	
C is te prefereren boven B.	
C is te prefereren boven D.	

Opgave 4

In deze opgave blijven de belastingen buiten beschouwing.

Op 1 januari 2019 begint Kees van Oss een eenmanszaak. Kees start een online handelsonderneming in Oosterse tapijten.

Hij brengt € 10.000 aan eigen vermogen in de vorm van liquide middelen in. Bij de bank opent hij een zakelijke rekening waarop dit bedrag wordt gestort.

De bank stelt een rekening-courantkrediet beschikbaar van maximaal € 12.000 waarvan Kees gebruik kan maken.

Voor het eerste kwartaal 2019 verwacht Kees het volgende:

- De verwachte inkopen en omzet zijn:

	inkopen	waarvan op rekening	omzet	waarvan op rekening
januari	€ 20.000	€ 4.000	€ 18.000	€ 14.400
februari	€ 14.000	€ 7.000	€ 19.000	€ 15.200
maart	<u>€ 14.000</u>	<u>€ 7.000</u>	<u>€ 20.000</u>	<u>€ 16.000</u>
	€ 48.000	€ 18.000	€ 57.000	€ 45.600

- De krediettermijn debiteuren en de krediettermijn crediteuren zijn een maand en hiervan wordt volledig gebruikgemaakt.
- Bij het inkopen en verkopen worden de goederen direct geleverd.
- Maandelijks wordt € 1.600 voor de bedrijfsvoering betaald.
- Voor privédoeleinden wordt maandelijks € 2.500 aan liquide middelen uit de onderneming onttrokken.

- 2p 16 Bereken het bedrag aan rekening-courantkrediet dat Kees per 31 januari 2019 verwacht nodig te hebben.
- 2p 17 Van welk van de hieronder staande situaties is sprake ten aanzien van de leveranciers van Kees van Oss? Motiveer het antwoord.
- a Kees van Oss verstrekt leverancierskrediet.
 - b Kees van Oss verstrekt afnemerskrediet.
 - c Kees van Oss ontvangt leverancierskrediet.
 - d Kees van Oss ontvangt afnemerskrediet.

Om te voorkomen dat Kees van Oss te grote privéopnames doet, stelt de bank bij het ter beschikking stellen van het rekening-courantkrediet een voorwaarde. Het eigen vermogen van de handelsonderneming mag aan het eind van het eerste kwartaal niet kleiner zijn dan het oorspronkelijk ingebrachte eigen vermogen. Anders wordt het beschikbaar gestelde rekening-courantkrediet beëindigd.

De brutowinst over het eerste kwartaal van 2019 is € 19.000.

- 3p **18** Toon met een berekening aan of de bank het rekening-courantkrediet beëindigt aan het eind van het eerste kwartaal van 2019.

Opgave 5

Bij deze opgave horen de informatiebronnen 5 tot en met 7.

De Gelderse Blinden Stichting zet zich actief in voor hulp aan blinden en slechtzienden.

De stichting heeft interne richtlijnen opgesteld ten aanzien van het financieel beheer (*zie informatiebron 5*).

- 2p **19** Toon met behulp van een berekening aan of de stichting voldoet aan de norm van de interne richtlijn 1 (*zie informatiebron 5 en 6*).

De stichting belegt haar vermogen om met de opbrengsten daaruit het goede doel te steunen. Haar beleggingsstrategie is mede gebaseerd op de interne richtlijn 3 van de stichting (*zie informatiebron 5*). Op grond hiervan belegt de stichting tot nu toe alleen in obligaties en niet in aandelen.

- 1p **20** Leg uit waarom beleggen in obligaties minder risicovol is dan beleggen in aandelen.

Het bezit van de stichting is per 31 december 2017 verdeeld over een bankrekening en obligaties (*zie informatiebron 6*).

De vaste activa zijn te onderscheiden in materiële vaste activa, immateriële vaste activa en financiële vaste activa.

- 1p **21** Tot welke groep vaste activa behoort de balanspost Obligaties bij de Gelderse Blinden Stichting?

Volgens de penningmeester heeft de huidige strategie, het uitsluitend beleggen in obligaties, in 2017 tot een voldoende totaalrendement geleid.

- 2p **22** Toon aan met een berekening dat het totaalrendement op obligaties voor 2017 voldoet aan de interne richtlijn 4 van de stichting (*zie informatiebron 5, 6 en de formule hieronder*).

Formule

Voor beantwoording van de vragen 22 is de volgende formules beschikbaar.

- 22** totaalrendement op obligaties =

$$\frac{\text{interestopbrengst en koersresultaat op obligaties in een jaar}}{\text{gemiddeld geïnvesteerd vermogen in obligaties in dat jaar}} \times 100\%$$

Heroverweging beleggingsstrategie

Het beleggingsrendement over 2017 voldoet weliswaar aan de interne richtlijn 4, echter in een periode van economische groei neemt de kans op stijgende aandelenkoersen toe. De penningmeester stelt daarom voor om vanaf 1 januari 2018 een deel van het vermogen in aandelen, horende tot de AEX-index, te gaan beleggen (*zie informatiebron 7*).

De stichting was vroeger een vereniging.

- 1p **23** Leg uit dat het bij een vereniging lastiger kan zijn geweest voor het bestuur om voor een alternatieve beleggingsstrategie te besluiten.

Het voorstel van de penningmeester voor een alternatieve beleggingsstrategie is het belegd vermogen in obligaties per 31 december 2017 te verdelen in

- 80% van het vermogen blijft belegd in obligaties;
- 20% van het vermogen wordt in aandelen horende tot de AEX-index belegd.

De overige bestuurdersleden gaan hiermee akkoord indien het verwachte voordelige koersresultaat in 2018 van de alternatieve beleggingsstrategie bij beide scenario's groter is dan € 20.040.

In informatiebron 7 zijn de verwachte koersontwikkelingen aan de hand van twee scenario's met betrekking tot de economische groei in 2018 opgenomen. De penningmeester berekent het verwachte koersresultaat bij beleggen volgens de alternatieve beleggingsstrategie bij beide scenario's. Hij neemt dus de interestbaten en dividendbaten niet mee in zijn analyse.

- 1p **24** Bereken het bedrag in euro's dat in aandelen en het bedrag in euro's dat in obligaties belegd gaat worden volgens de alternatieve beleggingsstrategie.
- 1p **25** Bereken het totale verwachte koersresultaat in euro's van de alternatieve beleggingsstrategie in 2018 bij scenario 1. Geef aan of er sprake is van een voordelig of van een nadelig resultaat.
- 1p **26** Bereken het totale verwachte koersresultaat in euro's van de alternatieve beleggingsstrategie in 2018 bij scenario 2. Geef aan of er sprake is van een voordelig of van een nadelig resultaat.
- 1p **27** Gaat het bestuur akkoord met de alternatieve beleggingsstrategie voor 2018? Motiveer het antwoord.

Informatiebron 5

Financieel beleidsplan: richtlijnen voor financieel beheer

- 1 De norm voor de hoogte van de bestuurslasten is maximaal 10% van de jaarlijkse baten.
- 2 De Stichting streeft naar continuïteit en dus zal het financieel beleid gericht moeten zijn op vermogensbehoud.
- 3 Het risico dat aan beleggen verbonden is, moet zo klein mogelijk worden gehouden. Dit beleggingsprofiel wordt 'zeer defensief' genoemd.
- 4 Het bestuur wenst een beleggingsrendement op jaarbasis dat boven de 3% ligt.

bron: financieel beleidsplan Gelderse Blinden Stichting (aangepast)

Informatiebron 6

Financiële overzichten van de Gelderse Blinden Stichting (GBS)

Balansen (getallen x € 1)

debet				credit	
	31 december 2017	1 januari 2017		31 december 2017	1 januari 2017
Obligaties ¹⁾	5.560.000	4.860.000	Vermogen	5.800.000	5.090.000
Bankrekening	<u>240.000</u>	<u>230.000</u>		<u> </u>	<u> </u>
	5.800.000	5.090.000		5.800.000	5.090.000

noot 1 wijziging per 1 juli 2017

Staat van Baten en Lasten

getallen x € 1	2017	
Baten		
Interestbaten obligaties	300.960	
Koersresultaat op obligaties	20.040	
Baten giften en donaties	<u>4.050</u>	
		325.050
Lasten		
Bestuurslasten van de stichting	43.100	
Steun aan goede doelen	<u>223.000</u>	
		<u>266.100</u>
Saldo baten en lasten		58.950

bron: jaarrekeningen GBS (aangepast)

Informatiebron 7

Verwachte koersontwikkelingen obligaties en AEX-index 2018

	scenario 1 bij geen economische groei	scenario 2 bij economische groei
AEX-index	-/-2 ¹⁾	6%
gemiddelde obligatiekoers	2%	-/-1% ¹⁾

noot 1 -/- betekent negatief.

Opgave 6

Van Hoekstra nv zijn de balansen van 2017 (getallen x € 1.000) bekend:

debet				credit	
	31 december	1 januari		31 december	1 januari
Vaste activa	520	500	Geplaatst aandelenkapitaal	400	400
			Voorziening onderhoud	120	100
Vlottende activa	420	390	Banklening	300	360
			Rekening-courantkrediet	40	30
	<u> </u>	<u> </u>	Winstsaldo	<u>80</u>	<u>0</u>
	940	890		940	890

Verder is gegeven:

- De verandering van de balanspost Banklening is veroorzaakt door een aflossing op 1 oktober 2017.
- Alle overige veranderingen van de balansposten hebben gelijkmatig verdeeld over het jaar plaatsgevonden.
- De totale interestkosten over 2017 waren € 14.700.

2p **28** Noem twee verschillen tussen een voorziening en een schuld.

3p **29** Bereken voor Hoekstra de interestkosten in procenten van het vreemd vermogen (IVV) over 2017 (*zie formule volgende pagina*).

De financieel directeur geeft aan dat er bij Hoekstra over 2017 sprake was van een positief hefboomeffect. Dit valt aan te tonen met behulp van de RTV (Rentabiliteit van het Totaal Vermogen), IVV en/of REV (Rentabiliteit van het Eigen Vermogen).

2p **30** Welke bewering ten aanzien van een positief hefboomeffect is juist? Motiveer het antwoord zonder een berekening.

- a De oorzaak van een positief hefboomeffect is dat $RTV < IVV$.
- b De oorzaak van een positief hefboomeffect is dat $RTV > IVV$.
- c Het gevolg van een positief hefboomeffect is dat $REV < RTV$.
- d Het gevolg van een positief hefboomeffect is dat $IVV > REV$.

Formule

Voor beantwoording van de vragen 29 is de volgende formule beschikbaar.

29 interestkosten van het vreemd vermogen (IVV) =

$$\frac{\text{interestkosten}}{\text{gemiddeld vreemd vermogen}} \times 100\%$$